

kujícího, Jan Řehák odtudž (1449), snad potomek jeho, měl na štítě dva jelení rohy dole spojené.

Voračičtí z Paběnic mívali prvotně štít pošikem a křížem na čtvero rozdelený, jako 1302—1315 Hrabiše z Paběnic a 1382 Hrabiše z Vildšteina. Oldřich z Vildšteina (1348) měl týž štít a za klénot prkno v podobě veky neb staročeské calty též tak rozdelené, jako štít. Hrabiše z Paběnic odjinud z Nalžov (1397) měl týž štít a za klénot prkno v podobě loďky též tak dělené, po straně helmu pak ptáčky. Přibík Had z P. (1463 až 1476) měl týž štít a složená křídla, též tak dělená. Lze za to míti, že patřili k tomuto rodu také Hrabiše z Nové vsi a Boříkovští z Košumberka. V 16. st. přeměnili si Voračičtí svůj štít tak, že byl křížem na příč rozdelen. 1. a 4. bylo modré, 2. a 3. bílé, přikryvadla týchž barev, koruna, dvě křídla orlí na příč barvami rozdelená, pravé (zhora) bílé a modré, levé naopak. Jestli byla křídla složená, platilo zadní za pravé. Týž erb potvrzen (1704, 21. Aug.) bratřím Frant. Helfrydovi a Leopoldovi, když vyzdvíženi do stavu hrabského. Majestátem dd. 1710, 1. April, polepšen týž erb takto: Štít křížem na příč dělený, 1. 4. pole bílé, 2. 3. modré, uprostřed štítu štítek bílý s červeným pruhem (snad obráceně?), v horním poli F III, v dolním L I, na štítě zlatá koruna, zdobená bílými perlami, přikryvadla modrá bílá, tři helmy s korunami, na prostředním korunovaný orel říšský, na ostatních po křidlu, na pravém (zhora) modré bílé, na levém naopak. Štít drží dva zlatí lvi s jednoduchým ohonem. Když byl majestátem (1783, 13. Maj.) Antonín V. z P. do stavu hrabského povyšen, dostal týž štít jako předešlý (koruna nad štítem se nezpomíná), ale bez štítku, avšak za to heslo: *Fidelitatis praemium*. Tak asi pečetí posud. (Obraz nespráv. M., tab. 78.) Viz i H. IV. tab.

z Pacova první měli krokyev čili pruhy pošikem a pokosem ze stran vycházející a u prostřed vrchu se sbíhající. Tak na náhrobku Hronově z Pacova (Hrady IV, 205), barvy byly bílá na červené, jak svědčí štítek v erbu Mladé Vožice. Ješek Paktuna z P. (1353) měl kromě téhož štítu za klénot křídlo kolmo dělené barvami. Havel (1371 atd.) měl štít a na křidle kolmý pruh. (Obraz jedné z pečetí H., IV. tab. č. 6.) Mikuláš z Vožice (1383) má ke štítu prostá křídla složená. Štítem týmž pečetili 1393 Ondřej, farář Batelovský, 1406 Hynek, 1449 Havel a 1455 Vilém z Pertoltic (tentotéž pečetí Havlovou z Batelova).

z Pacova Vchyna (1370) psával se před tím z Březnice a z Ledenic. Na štítě jeho jest příčný pruh, z něhož vychází nahoru kolmý pruh, což se shledává i na pečeti jeho l. 1384. Avšak l. 1376 změnil štít tak, že šel na příč úzký pruh a na horu dva pruhy stejně šířky, takže byla kromě pruhů čtyři pole. L. 1384 změnil Vchyna zase svou pečeť. Kromě křidla nad helmou měl na štítě znamení podobné tehdejšímu písmenu A anebo našemu stolu z dřívějších let, jenž měl prohnuté nohy, dole ramenem spojené. A Jan mladší z P. (1388) měl zase starý štít a nad helmou krátké

břevno, z jehož konců vycházela vzhůru také břevna, ozdobená na konci kytami. (Obrazy pečetí H., II. tab. 3 č. 13 a tab. H. č. 8.)

z Pacova Jan Toušek obdržel erb od císaře Zikmunda a potvrzen od Albrechta 1439, 24. Jan. (Registrum M. regis Alberti f. 33.) Na pečeti jeho (1458) jest štít s korunou, skrze kterouž ční bylina majíc nad korunou stočené stonky s pětilistými květy a pod korunou kořeny.

z Pačejova kotouče, I, 60.

z Pakoměřic Čečkové měli na štítě dva úzké pruhy, proti sobě položené a dvojím úhlem lomené, jako měl již 1370 Bernart z Písku. Tak pečetil 1442 a 1456 Jindřich Č. z P. a 1510 Kryštof z P. sed. na Citově.

z Pakoměřic Kliment Holjan (1465) měl na štítě velblouda, tak i Kateřina (1492). Barvy byly bílá na modré, modrobílá přikryvadla a klénot jako na štítě. (Kolář ze starého erbovníku č. 13022 v c. k. soukr. knihovně, též Jak. sb. Červ. štít M. tab. 140, H., X tab.)

z Pakoslavě poloupruhu, I, 30.

z Pantenova Vachtllové měli štít polovičný v pravo bílý, v levo modrý a u prostřed křepelku přirozené barvy, přikryvadla modrá bílá, dvě křidla, pravé bílé, levé modré. (Jak. sb.) Tak i pečetil 1541 Jiří Bachtl. Viz V. U. Sp. 1924.

z Panvic mívali štít polovičný, u zpodu černý, ale svrchní pole bylo kolmou čarou na dvě (bílé a červené) rozděleno; klénotem bývala křidla. Tak pečetil 1587 Bartoloměj Panvice z Lomnice. Viz M., tab. 111.

z Pardubic koně, I, 34.

z Pardubic kohouta, I, 35.

z Pařízku Ctibor (1503) měl na štítě šachovnici a na helmě křidlo. (Viz Miltnerovy Privatmünzen 393, též H., XII. tab.).

Pasek Hanuš (1418) měl na štítě kolmý pruh.

z Paseky (u Čechtic?) Pelhřim (1444) měl uprostřed štítu kouli neb kruh, z něhož vychází šest nábojův neb krátkých hůlek.

z Pasovar Domin (1291—1300) měl na pečeti písmenu S ozdobnou.

z Pasovar hlavy, I, 38.

z Pasovar mnicha, I, 39.

z Pasovar ruky, viz od Dubu.

z Pašiněvi, I, 38.

z Pašinovic mnicha, I, 39.

z Patokryj Pešek (1378) měl na štítě podkovu konci vzhůru s děrami pro hřeby. Podobně 1397 Otík z P., též vl. ze Všeclap, Měrunic, Libochovan a j.

Manvicové z *Patokryj* mívali na černém štítě tři zlaté krokve, za klénot mužský trup s feflíky jemu od hlavy odletujícími a na témaž trupu tři krokve. (Rkps. 8330.)

z Pavlova Oldřich (1437) měl na štítě buď dvě udice křížem přeložené neb nějaké nástroje nahoře uhnuté. (Arch. Drážďan.)

z Pavlova Chyna (1415) má na pečeti, jak se zdá, kotouč (hořící) nad helmou. (Stížný list.)

z Pavlova Kuneš (ač je-li jeho pečeť) měl na štítu u zpodu hradbu s branou a stínkami a za hradbou hlavu a rohy beraní (?) (Stíž. list 1415.)

z Pecky orlice I, 5.

z Peček Zdislav (1333) měl týž erb jako Václav z Bohuňovic.

z Pěčic Jan Kabát 1387—1390 pečetil buď jen křídlem s kolmým pruhem aneb celým erbem, k němuž patřil štít s příčným pruhem. Tak i ze Ctěnic a Ujkovic.

z Pelestrova Pešík (1399) pečetil dvěma rohy nezřetelně ozdobenými.

z Pelhřimova Bunek (1370, 1371) měl báječného ptáka s panenskou hlavou a tu s chocholem, jako má páv. Tak si myslili kobyly, jak svědčí staré obrazy ve zjevení sv. Jana.

z Pelhřimova Jakub (1370—1376) měšťan v Jihlavě měl ptáka dravce na topůrkou sedícího.

z Penciku Čáslav (1391) měl na štítě křídlo s šachovnicí. Potomní Pencikové měli pouhé křídlo obyčejně vnitřkem v pravo obrácené.

z Perče Petr (1414, 1418) měl na štítě raka vzhůru postaveného. Tak i potomci jeho *Rakovničtí z Perče* 1488, 1506 Václav. (Obr. pečeť 1418, H. III. tab. č. 33.)

Perglárové z Perglasu měli štít na příč trojdílný červený, žlutý a černý, za klénot vysoký klobouk týchž barev s peřím. (Viděl Kolář v Tachově, M. tab. 50 a H. IX tab.) Nejstarší pečeť Vilémova (1491).

Perknovští z Perknova měli na červeném štítě zlaté křídlo o sedmi pérech, za klénot dvě zlatá křidla proti sobě postavená. (Kolář z rukop. Vid. 8330.) Na pečeti Jana z P. odjinud z Pulic (1442) jsou křidla složená.

z Pernartic kohouta I, 34.

z Perného hlavy I, 38.

Pernšteinář Taut (1428) má na štítě příčný pruh. Jeho snad potomek byl 1552 Václav P. z Pernšteina na Borovech, jenž měl úzký příčný pruh, nad ním dvě a pod ním jednu lastuřici. (Kolář z arch. mus.)

z Pertoltic hrábě I, 9.

z Pertoltic viz z Pacova.

z Peruce měli na štítě tři sekery širočiny nad sebou a za klénot tři péra. Nejstarší pečeť jest Boleslava z Budenic (1328). Jindřich (1413), Bohuše (1436—1442) a Tas (1474) měli na pečetích sekery položené pokosem a k pravému rohu obrácené. Náhrobek ve Vísce u Hořovic.

z Pěšic zav. střely I, 6.

z Pětichrost zav. střely I, 6.

z Pětichrost cimbuří I, 23.

z Pětipes viz z Chyš.

Petrkovští z Petrkova Václav a Adam (1565) měli na štítě psa vy-skakujícího (lišku?) Kolář z málo zřetelné pečeti v arch. DZ. VII, 3).

z Petrovce (z Petrovic) Zikmund (1466) měl na štítě dva rohy spojené.
(Arch. města Vratislavě.)

z Petrovic poloutrojčáří I, 25.

z Petrovic tří per I, 55.

z Petrovic supí hlavy I, 31.

z Petrovic Naček, purkrabě na Lipnici (1412) má na pečeti štít prázdný (neb rozmazaný?), za klénot lodžku a na ní muže veslujícího.

z Petrovic Maršík Záraza odjinud z Kestřan (1398) pečetil helmem a nad ním sekerou a křížem.

z Petrovic (u Sedlčan) Předbor (1396—1413) pečetil přílbicí a nadní ovčími nůžkami. Tak i *z Křečovic*, Broumovic, Počepic a Holešic.

z Petrovic Cardové měli na štítě hák (hrot sudlice) a křížem přes něj tyč, na jejíž koncích byly kruhy. Tak Václav (1440, v arch. Hradeckém).

z Petrovic (u Tábora) Mrakeš (1389) pečetil přílbou a rohy ozdobenými péry. Purkart z P. měl na štítě kolmý pruh a za klénot též rohy ozdobené znameními jako ostny. Mrakeš (1443) má ke štítu prosté rohy.

z Petrovic Hostislav děkan u sv. Jiljí a kanovník Pražský (1343) měl na štítě tři čapy, jednoho pode dvěma, ale každého v trochu jiném postavení. (Viz i Pam. arch. VIII, 149.)

z Petrovic Václav Záhonec (1475) měl znamení jako housenku hlavou k pravému koutu obrácenou. (Kolář z arch. Třebonského.)

Petrovský z Petrovic Petr (1552) měl na štítě ruku zbrojnou až po rameno, ana v hrsti oštěp drží. (Pam. arch. V, 357.)

Petrovský z Petrovic Zikmund (1503) měl na štítě úzký pruh jako M vzhůru a přes něj dolů úzký pruh jako krokev. (Arch. min. vnitra.)¹⁾ V Jak. sb. jest krokev zlatá vzhůru obrácená a konci ke kraji štítu nedosahujícími na červeném štítě.

z Petrovic Heřman měl na štítě pruh lomený s šachovnicí ve dvou řadách, na dvou horních rozích téhož pruhu nezřetelná znamení. (Arch. min. vnitra tuším z Rakovnicka.) Kolář našel v erbovníku Dírenském podobný erb, jejž zřetelně nepopsal a na Jakubičkovu sbírku odkázal. V té je na žlutém štítě pruh dvakrát lomený s šachovnicí červenou a bílou ve třech řadách, na horních dvou rozích a na dolním jednom po červeném hrotu střely. Přikryvadla jsou červenožlutá a červenobílá, klénotem dvě křídla žluté a červené.

z Petrovic (čsl.) Miksa měl nad helmem ptačí hlavu (supí?). Tak na pečeti stížného listu (1415).

Hostačovští z Petrovic měli na modrem štítě kohoutí hlavu žlutou s červeným hřebínkem a lalokem, prostřelenou šípem, jehož násadiště bylo červené, přikryvadla modrožlutá a žlutomodrá, za klénot složená křídla, přední černé, druhé bílé. (Jak. sb.) Tak pečetili 1523 Jiřík, 1573 Jiřík, 1608 Diviš, 1634 Václav a Bohuslav. (Obraz H. XII. tab.)

z Pfaffendorfu (u Kutné hory) Jakeš (1402) měl ptáka s krkem prostřeleným.

z Přejentálu neb Popovce hrábě I, 9.

Pibrové z Pibrus (v. Bibra) přišli sem z Němec a zůstávali u nás po celé 16. století, majíce drobné statky pozemské. Erb jich byl černý bobr na žlutém štítě; klénotem byla dvě křídla zlatá, každé s bobrem. (Kolář z Víd. rkps. 9327, M. tab. 19. Král na str. 332. V Čechách jest nejstarší pečet Janova (r. 1510 v arch. Orlickém).)

z Pičina Odolen (1388) byl rodu Vepických a měl na štítě psí hlavu.

z Pihle sviní hlavy I, 4.

Pichlbergárové byli starý rod usedlý v Chebu. Tam nalezen l. 1899 v jisté zahradě starý náhrobek, pod nímž býval pohřben Mikuláš Puchelberger († 1396, 30. srpna). Na štítě je ryba ohnuta, hlavou k pravému koutu obrácená, patrně štíka, jako klénot je roh a táz štíka hlavou dolu obrácená. Podobně je štít na pečeti Klimenta radního Chebského r. 1473.

Jiný rod Pichlbergárův obdařen erbem a znamením buku od císaře Bedřicha (1471, 26. srpna. Viz díl I. na str. 92).

Zilvárové z Pilníkova (později ze Silbršteina) měli na červeném, jako na příč polovičném štítě černý klín vycházející z levé strany od hořejšího koutu a obrácený ostřím do pravého kraje, tak že jeho zpodní strana dělí štít na polovice. Klénotem byla černá orlice k pravé straně hledící. (Kolář z rkps. 8330, M. tab. 24, H. V. tab.) Tak i na pečetech Adamově (1534) a Kryštofově (1576).

Pirkner (Pirchner) Pertold (1317) bohatý měšťan Kutnohorský měl na štítě březovou větev o pěti lupenech, též takovou za klénot, ale konec každého lupena byl ozdoben kytou. Tak i Štěpán P. (1332).

z Pirksteina ostrví I, 2.

z Pirku Jan Prysňár (1350) měl na štítě rybu (tuším štíku) ohnutoou a za klénot dvě takové ryby.

z Písku (později z Hradenína).

z Písku Bernart (1370) měl týž erb jako Čečkové z Pakoměřic.

z Pišťkova (lépe než z Pýškova, protože se píše 1371 Pyessczkow, 1379 Pieskow, pak Pisskow a teprve 1452 Pejštkov) Ondřej (1371) měl na štítě tři pruhy příčné. (Arch. Želivský.)

z Pišťkova Jan Jendlík (1452) měl za klénot korunu trnovou. (Arch. Želivský.)

z Plané Dobroh. I, 50.

z Plané Jan místopisář (1473) měl za znamení vladické ptačí hlavu, s krkem.

Drochovci z Pláně mívali na štítě střídavé známení, buď rohy neb delení. Oldřich z Květonova odjinud z Drochův (1349) měl nad helmou železný klobouk a na něm dva rohy. Tak i týž Oldřich 1374–1378, píše se z Omleničky. Podobně pečetili 1378 Verněř D. ze Skoronic a 1428 Jindřich z Omlenice. Jan D. z Trutmoně měl rohy i na štítě i za klénot a na obou místech s ušima. Jan D. ze Střitěže (1431) měl první štít pošikem od pravého rohu dolu rozdelený, avšak Jan D. z Nového hradu (1445) měl zase rohy

na štítě. Bohuněk z Omolenice (1464) a Oldřich z Pláně (1472) měli zase štít dělený, Jindřich z P. (1484) pak zase na něm rohy.

z Pláně střely I, 10.

z Plasné I, 25.

z Plavna měli prvotně lva. Pečeti mnohé v Šlevicích (Schleiz) a Drážďanech. Jindřich z P. pečetil 1468 třemi štíty, totiž lvem, křížem pošikem a přičným pruhem. Lev zlatý byl na černém poli, kříž černý na zlatém. (Arch. Roudnický. Viz i Miltnerovy Privatmünzen tab. XXXVII M. tab. 112, H. XIII. tab.)

Úličtí z Plešnic měli na štítě stříbrnou konvici ale druhá barva se různě udává. V rkp. 8330 c. k. soukr. knihovny jest štít modrý, křídla nad helmou modré a bílé a mezi nimi konvice. Ve vývodu Štaempachovském (arch. mus.) jest štít černý a obě křídla černá. Tak i v Jak. sbírce. Viz i Soupis Stříbrska na str. 89 a H. XIII. tab.

z Plešovic viz z Vyšehořevic.

z Plevníka Jiří (1446) měl beraní hlavu.

z Plhova Kunrát (1347) měl na štítě konec větve a z ní dva lupeny vycházející.

Plikové měli rybu (štiku?) na štítě jako Albert P. z Nové Role (1346), Albert P. z Vranova (1364). Tak i Vinklerové a Hyzrllové, též *Šnoblové* z *Pliknsteina*.

z Plotišť Bohuslav Zachař (1565) měl na štítě tři lupeny se stonky, za klénot čtyři lupeny. (Kolář z arch. DZ.)

z Plotišť Jan Krz (1566) měl štít polovičný, v hořejší polovici půl osla vyskakujícího, toto znamení i nad helmou. (Kolář ze sbírky pečeti v Roudnici.)

z Plzne Jan má za znamení jeřába. (1470, 23. Nov.)

z Pnětluk (v Žatecku) měli polovičný štít, v pravém poli červeném bílého (korunovaného) lva o rozdvojeném ocase, levé jest s modrou a žlutou šachovnicí. Erb Žofky z Pnětluk v rkp. Roudnickém jest též takový, ale šachovnice je červená a modrá, a klénotem jsou křídla s šachovnicí. Tak i v Jak. sbírce, tu jsou křídla složená a přikryvadla modročervená a červenobílá. Milota z P. odjinud z Vizemburka měl štít popsaný, ale za klénot jen přilbu s přikryvadlem vlajícím. Týž štít měli 1381 Jan Kozíhlava, 1403—1418 Budivoj, 1406—1419 Mikuláš Kozíhlava, 1412 Vilém a 1466 Ješek, všichni z Pnětluk. (Obraz pečeti H. VIII tab.)

z Pnětluk (na Litoměřicku) dva vladky r. 1415 mají rozličný erb, Noreš lilií, Mikásek kohouta. (Arch. č. I, 401, DD. XV f. 437. Viz i I, 34.)

Tuněchodští z Poběžovic měli na bílém štítě červený klobouk se zavázáním, přikryvadla týchž barev, za klénot týž klobouk a na něm tři péra, dvě bílá a prostřední červené. (Jak. sb. Viz i Soupis Chrudimska na str. 211.) Mareš z P. (1401) měl klobouk v podobě zvonu, ale vladky z Brloha a Třibřich mívali obvyklý klobouk železný. (Obraz H. I. tab.)

z Pobipes Jindřich Zboh (1437) pečetil pečetí Václavovou, na níž jest štít s příčným pruhem a nad přílbou rohy.

z Počapl (u Břežnice) Jošt pečetil l. 1418 kotoučem nad přílbou a l. 1419 jím na štíť.

z Počapl Jan Zelený (1409) měl za klénot rohy. Neznámý erb. (Král v H. XI. tab.)

z Počepl Štěpán (1413 měl za klénot ovčí nůžky jako z Broumovic, Křečovic, Holešic a Petrovic,

z Počepl Štěpán (1506, 1507) měl štít křížem na čtvero rozdělený a nad přílbicí křídlo.

Počeplci z *Počepl* měli na modrém štítě bílého čápa s červeným nosem, červ. nohami a černým křidlem, téhož čápa pak za klénot. (Paprocký o st. ryt. 216, Jak. sb.) Pochybny jest obraz v Počeplickém kostele (obnovený), totiž bílý čáp na červeném štítě stojí na zeleném kopci. Nejstarší pečeť Jindřichova (1490). Téhož erbu sousedé Řidlové z Mokřan a vzdálení Dobrenští. (Obraz erbu H. XI. tab.)

z Počernic Zdislav Koblich (1323) odjinud z Průhonic pečetil štítem, na jehož vrchu byly užší a širší pruh rozdílných barev a ostatek mřežován.

z Počernic měli na černém štítě dvě zlaté „troubky“ dnem nahoru obrácené a zády proti sobě položené. (Kolář z erbovníku Dírenského.)

z Poděbrad žebříka viz z Choustníka.

z Poděbrad (z Kunštatu) I, 12.

z Poděhus cimbuří I, 23.

z Poděhus rysa I, 41.

z Poděhus (Hrádku u Kouřimě) Albert (1298) pečetil liškou nad přílbicí. Potomci z Fusperka. (Obr. pečeti H. IX. tab.)

Poděvinští z *Poděvina* měli na štítě ptáka noha. Tak na pečeti Tobiášově r. 1603. (Arch. gubern.)

z Podivic Pavel (1534), úředník mince na Kutné hoře, měl přední polovici čtvernohého zvířete vyskakujícího na skále. (Kolář.)

z Podmokl poloupruhu I, 30.

Podmoklský z *Podmokl* Adam Jindřich, úředník v Kostelci nad Č. l. (1621) měl štít poškem polovičný a dolní levé pole zase pokosem rozdělené. (Arch. mus.)

z Podnavec (kdysi u Jílového) Mikuláš (1349) měl na štítě psí (jako vlčí) hlavu s ústy rozevřenými, zuby vyceněnými a jazykem vyplazeným. Potomci *Kameničtí* měli psí hlavu s ježatým obojkem.

z Podole Pocin (1416) pečetil přílbicí a dvěma rohy péry krášlenými.

Podolci z *Podole* měli na červeném štítě černé křidlo rozložité a dole s ptačími pazoury, jak lze souditi z erbu mčka. Zbraslavic. Oldřich (1429) měl na štítě též křidlo, Václav z P. a ze Zbraslavic (1442, 1450) měl k tomu též křidlo nad přílbicí. Téhož erbu ze Soutic a ze Střechova.

z Podole Jan (1450) měl na štítě pilu s obloukem. (Obr. pečeti H. VII. tab.)

z Podole (u Blatné) Bohuněk (1388) měl za klénot muže sedícího a veslujícího. Tak i z Radkova, Milčic a Újezdu.

Čáslavové z Podolí (u Tábora) měli na štítě okouna a tak i nad helmou. Tak 1436 Svošek, 1460 Čáslav a 1615 Hynek. Vyobrazen na náhrobku Doroty Vrchotické z Podolí v kostele Lhotickém u Želiva. Barvy snad byly jako u Smrčků ze Mnichu.

z Podolšan Martin Kačer (1456) měl na štítě měsíc rohy vzhůru obrácený.

z Podolšan Jaroušek dostal 1456 týž erb jako Jeronym z Nové vsi. (Viz díl I. na str. 91.)

z Podvek Markvart (1430) měl na štítě prkno jako kosočtverec, jehož rohy jsou zdobeny kytami. Podobně 1450 David.

z Podvek Jan (1491) měl v horní polovici štítu tři pruhy příčné a též pruhy mezi dvěma křídly nad přilbicí.

z Podviní (u Prahy) Pavel (1326) měl na štítě takové křídlo, jako měli z Lomnice na Moravě a za klénot taková dvě křídla ozdobně rozložená. (Jedna z nejhezčích pečetí, bezpochyby v Praze rytá.)

z Podviní (u Litoměřic) Jindřich a Jan (1340) měli na pečetích přilby a nad nima po dvou znameních jako srpech, tyto byly buď lupenky, neb kytami neb růžicemi krášleny.

z Podviní Lukáš (1463) měl na štítě tři znamení jako . Tak i pečetili pozdější *Podvinští z Lerojid* zejména 1539 Prokop.

z Pohledi (na Čáslavsku) Mikuláš Hřebec (1412) měl nad přilbou jako větev s lupeny, ale má to býti roh; neb Petr, odtudž (1412) měl roh ozdobený třemi kytami.

z Pohnání lilie I. 56.

z Pojedi Mikuláš Libák (1459) měl na štítě jelení hlavu, ovšem s rohy.

z Pojetic (Pojtic) Petr (1429) z rodiny přistěhovalé měl štít polovičný a v levé polovici pokosný pruh, nad přilbicí křídlo a na něm pruh pošikem. Václav (ok. I. 1466) měl týž štít, ale prosté křídlo. *Konojedští z Pojetic* měli pravou polovici modrou, levou červenou a přes tu to pokosem žlutý pruh, přikryvadla červená žlutá, a nad přilbou modré křídlo (Jak. sb.) Albrecht (1536) má na pečeti v pravé polovici pruh pošikem.

Kamýkové z Pokratic byli potomci vladyk z Kamýka, kteří nosívali na štítě jednorožce. V 16. století měli na černém štítě bílého jednorožce vyskakujícího (Běškovci měli žlutého), přikryvadla černobílá, točenici týchž barev a nad ní dva zelené výhony končící se lupeny. (Jak. sb. tříkráte. Obraz H., XIV. tab.)

z Polak Václav (1482) měl na štítě křídlo rozložité. (Kolář z arch. Dráždan.)

Polanečtí z Polanky (u Ratiborských Hor) měli u zpodu červeného štítu zelený pahrbek a vyrůstající z něho tři stonky s modrými růžemi o pěti listech, jeden rovný a dva nakloněné, klénotem tři péra, dvě modrá a pro-

střední červené. (Erbovník Voračický a z něho Frankova sbírka v Roudnici. V Jak. sbírce jsou přikryvadla červeněmodrá, pravé pero bílé.)

V erbovníku Dírenském našel Kolář ještě dva erby Polaneckých z Polanky.

1. Na modrém štítě červený pruh příčný;

2. štít polovičný, v levém poli šachovnice (popis neúplný a částečně nezřetelný).

z Pole klíčů I, 48.

z Polenska Hanuš (1419) měl křídlo z pravého horního koutu se po štítě rozkládající. Křídlo měli i 1450 Oldřich a 1468 Mikuláš.

z Polep Otík Permec (1382) měl na štítě tři lidské tváře.

z Poličan (u Králové Dvoru) I, 54.

z Poličan Hašek (1468) má na pečeti štít rozmazaný, klénotem jest luppen (leknový?) mezi dvěma větvemi.

Hýlovci z *Polkovic* přišli ok. l. 1420 tuším ze Slezska do Tábora a drželi bezpochyby Hýlov. Erb jejich, jak býval na počátku 16. století, byl: Štít modrý a v něm od zpodku půl srnce přirozené srsti maje růžky o osmi parůžkách zlaté barvy a zlatý prsten okolo hrdla (rozuměj na obojku) s červeným kamenem špičatým pod hrdlem, k pravé straně obráceným, přikryvadla žlutá, modrá a nad zlatou korunou polovice téhož srnce. (Reg. král. Viz k tomu díl I. na str. 97.) Tak i v Jak. sb. (jen tu polovičný jelen) a Král na str. 329 (a tu chybně celý jelen). Podobně popisuje se (1534) erb *Petřkův z Polkovic*, v červeném poli půl rohatého srnce nažloutlé barvy, mající hlavu s rozzavenými ústy a jsa k pravé straně obrácen, též maje rohy vyzdvížené a na konci parohy vrchu štítu se dotýkající, hrdlo halží neboli černým řetězem opásané, kteroužto halží napřed visící zlatý prsten ozdobuje, pravou nohu nad levou vyzdvihuje a kolena jako ohybuje, příkr. červená bílá a nad helmem též polovice srnce týmž spůsobem. (Reg. král.)

z Polné (viz I, 3) Jan a Záviše (1282) měli štít polovičný, v pravém poli lvici, v levém tři leknové luppeny (tyto často na Moravě). Obr. H. XII. tab.

z Polné Pešek (1351), vlastně purkrabě na Polné, pečetil přílbou, na níž byla psí hlava, držíc v ústech kytu. L. 1353 pečetil též psí hlavou zřetelnou, ale tu jsou, dva dlouhé zuby jako u sviních hlav. (Arch v Něm. Brodě a zemský v Brně.) Podobně potom Hadburkové ze Sobučic.

z Polné Jan (1415) měl na štítě polovičného berana ve skoku. (St. list.)

z Polné Hanuš (1448) měl na pečeti postavu sedící a u hlavy lili.

z Polné Hanuš (1483) a Margréta z Otína manželka, jeho, pečetili postříhačskými nůžkami.

z Polomě Žibřid (1455) purkrabě na Mělníce měl na štítě stojícího berana.

Polomci z *Polomě* (u Žlutic) měli na štítě a za klénot jelení rohy, jako

Strojetičtí. Tak 1524 Jan. Na pečeti Václavově (1542, arch. v Dobrušce) jest znamení již málo zřetelné. Neb. kněz Rojek viděl tu znamení takové, které by se podobalo jelením rohům křížem přeloženým.

z Polžic kohouta I, 34.

z Poměnic Fránek (1336) měl štít zhora polovičný, a přes oboje na příč pruh. Vyskytuje se sice na Moravě, ale tam Poměnic nebylo.

z Popovce hrábě I, 9.

z Popovic orlice I, 5.

z Popovic hrábě I, 9.

z Popovic Oldřich (1468) měl na štítě loveckou trubku s řemenem.

z Popovic Anna (1484) měla příčný pruh na štítě.

z Popovic Uršila vd. Nikvická jinak Hrobská (1552 ?) měla na štítě ptáka, za klénot křídlo (Kolář z Kolína).

z Pořešina střely I, 10.

z Poříčan Čeněk (1468) měl na štítě pruh pošikem od pravého rohu a v něm tři hvězdy (Arch. Třeboň.). V Jak. sbírce jest štít červený, pruh bílý s 3 lípovými lupeny zelené barvy, přikryvadla červená, bílá, křídlo tak barvami rozdělené, jako štít.

z Poříčí poloutrojčíří I, 7.

z Poříčí berana I, 29.

z Poříčí střely I, 10.

z Poříčí Přisnak (1363) psal se z Kouta, části to Poříčí nad Sázavou. Na pečeti měl berana vzhůru vyskakujícího. Téhož erbu z Pyšel a z Radiče.

z Poříčí (v bývalém Bozensku) Smil (1429) odjinud z Křešic měl na štítě ptáka a za ním kytu. Tak i z Myšlina.

z Poříčí (Červeného) Drslav (1320) pečetil klénotem dvou rohů hojně zdobených péry. Tak i Jaroslav (1346) a vl. z Roupova, Jinína a Skočec. (Obraz pečeti H. IX. tab.)

Hejda z Poříčí. Rodina tato již v 15. st. se vyskytující (Hajda z P.) měla na modrém štítě (a na třech zelených pahrbcích, což jest přídavek 16. století), tři zlaté klasy s listy, přikryvadla týchž barev a za klénot tři zlaté klasy vzhůru a vedle sebe stojící. (Jak. sb. Král na str. 350. Viz Soupis Pelhřimovska na str. 84.)

z Poříčí Mikuláš (1463) osedlý v krajině u Bechyně měl na štítě pruh pošikem od pravého rohu dolů. Jaroslav (1549) měl k tomu za klénot rohy a mezi nimi kytu.

z Poříčí Bušek seděním v Řečici Kardašově (1458) měl na štítě tři routy neb kosočtverce nad sebou jako vl. z Beztuhova a z Heřmanic.

z Poříčí Eliška má na bílém štítě tři červené ryby nad sebou. (Vývod Kapounův v Starém Bydžově.)

z Porostlé I, 46.

z Portic Jetřich biskup Mindenský (1357) měl na štítě měsíc rohy dolů obrácený, nad ním dvě hvězdy a pod ním jednu (Arch. býv. dvorský).

z Postupic hrábě I, 9.

z Pošně (u Tábora) pruhu I, 53.

z Pošně (tamže) Hroch (1416) pečetil klénotem jelení hlavou s rohy.

z Pošně Hrdon (1441) měl na štítě přímý pruh a za klénot křídlo.

z Potšteina pruhů I, 11.

z Potvorova Heřman Lýšek (1387) měl pruh po vrchu štítu, nad přílbicí rohy okrášlené jakýmsi hustým předmětem.

Pouchobradští z *Pouchobrad* měli kolo. (Tak v kostele sv. Kříže Chrudimském.)

Pouchovští z *Pouchova* (tuším ku konci 15. stol. erbem darovaní) měli na štítě medvěda na zadních nohách stojícího a v předních nohách držícího dobytý meč, pravou za jilec, levou za horní korec. Tak i klénot. (Obraz v Kosmografii a H. XIV. tab.)

Malesičtí z *Poutnova* měli na černém štítě bílou muří nohu o dvou rozích dole, jednom nahoře a trojhranu uvnitř, přikryvadla černobílá, za klénot dubová větev, na níž žaludy (někde tři, totiž jeden nahoře a dva po stranách, jinde tři větévky každá o třech žaludech. (Majestát 1629, 18. April, vývod Štampachovský v mus. Jak. sbírka M. tab. 138, H. XIII. tab.) Štěpán z P. pečetil 1520 muří nohou a za klénot měl kytu.

z Pozdně hříč I, 43.

z Pozdyně Jan (1466) měl štít pošikem polovičný jako Smiřičtí a za klénot prkno. (Arch. Třeboň.)

z Prachňan Ondřej a Bartoloměj přijati k erbu Václava Aldera z Lošan a potvrzen jim (1499, 13. Jul.) králem Vladislavem takto: Štít blankytné barvy, v jehož zpodní části jest obláček své přirozené barvy, z něhož dvě zbrojné ruce (vlastně ramena) vynikají, z nichž jedna drží samostříl po šířce štítu se rozkládající a druhá jej berouc, vkládá střelu k pravému rohu štítu, jako by se brzo měla vystřeliti, helm, točenici červené a bílé barvy, křídlo modré vzhůru obrácené a rozpeřené, na němž dotčené dvě ruce se samostřílem a střelou se spatřují. Pečeti Jana z Prachňan (1506) a Petra odtudž (1520) jsou v arch. Kutnohorském v odd. horním.

z Prašivé Ondřej měl 1393 erbovní znamení nějakého ptáka (Lib. erert. XII, 126.)

z Prašivé neb Hostišovic (supí hlava) I, 31.

Prašťovic Jan, farář v Ústí nad Lužnicí (1415), měl nad helmou rohy (Arch. u sv. Jilji).

z Pravětic Kuneš (1390) měl nad helmou rohy (Arch. museum).

Pravětický z *Pravětic* Jiří (1630) měl na štítě kluk pokosný a za klénot pštrosové péro. (Kolář z arch. mus. — Náhrobky bez erbů v Soupisu Hradecka 178.)

z Prčice růže I, 1.

z Přečína neb *Přečinova* Tvrdek (1362) měl tři korouhvě v kroužku zapichnuté a do všech koutův štítu obrácené (Arch. vel. převorství).

Předborští z Předboře měli na štítě červeném mořského psa bílé barvy s ocasem nazelenalým a též znamení za klénot (Jak. sb.), podobněž jako Lukavští z Lukavice. Pečeti jsou Petra P. na Březovicích (Arch. DZ. IX, 2), 1615 Jana Hynka P. a na Bezděkově (Arch. mus.) a 1618 Marjány Roupovské roz. P. (Arch. DZ. IV, 6.)

z *Předbořic* Ješek a Přibík (1365) měli postavu lidskou v dlouhém rousu až k zemi, s kulkou na hlavě, majíc pravici pozdviženou a v ní podlouhlý předmět držíc (Arch. mus.).

z *Předbořic* (kotouč) I, 60.

z *Předbořic* Mikuláš Ubaldinův (1415) měl na štítě pruh příčný.

z *Předbořic* (orlice) I, 5.

z *Předborovic* Petr (1422) měl na štítě kozla jako Mladějovští (Arch. vel. převorství).

Předenicové z Předenic měli na černém štítě bílý pruh pošikem, jak viděti na tabulích vývodu Vratislavského na Orlice a v Dírném, nad helmou křídlo týmž spůsobem zbarvené. Tak i v atlantu Voračických. Též na pečetech Otíka z P. 1483 a Adama 1598 v arch. Třeboňském. Viz i M. tab. 113 a H. IX. tab.

z *Přehořova* Kuneš (1398) měl pluh na štítě (Arch. Třeboňský). Viz I, 45.

z *Přehořova* v. z Hradce.

z *Přepych* střely I, 6.

z *Přelice* Ondřej měl na štítě 3 rolničky, dvě nahoře, jednu dole. (Pečetidlo v museum Klatovském). Obraz viz H. VIII. tab.

z *Přelouče* jinak z Hořiněvsi Hroch (1371) má štít polovičný, svrchu mřežovaný (šachovníci), klénot kotouč svinutý na spůsob točenice (Arch. Želivský).

z *Přemyšlen* Pavlík Kopáčovic (1403) má za klénot křídlo (Arch. Drážďanský).

z *Přepych* střela I, 6.

z *Přepych* Jan (1428) měl na štítě dvě péra z jedné stopky vybíhající neb cosi podobného a týž klénot (Arch. v Litomyšli).

z *Přerova* Stanislav (1474) měl na štítě zvíře čtvernohé na spůsob lišky neb veverky (Arch. Třeboňský).

z *Přerubenic* *Hrabáňové* mívali prvotně prostý vysoký klobouk s kytou a dole ohnutý nahoru jako 1456 Petr a 1500 Mikuláš a Jaroslav (Arch. Třeb. a Orlický). Malován byl pak erb takto: štít napříč polovičný, ve zpodní třetině červené stříbrné lemování a v ostatním stříbrném poli červený klobouk s 3 černými péry, za klénot táz 3 péra (Kolář z rukop. Vídeňského. Jak. sb., M. tab. 9, H. VIII. tab.

Chlunčanští z Přestavlk měli štít polovičný, pravé pole bílé, levé černé (tedy podobně jako Nebilovští), klénot rohy, pravý černý, levý bílý (M. tab. 3). Pečeti 1482 Vlacha a 1495 Viléma (Knihovna univ. Praž.), 1570 Jana (Arch. Třeboňský). Obrazy viz H. II. a VII. tab.

z Přestavlk (u Kostelce n. O.) Jeniš (1450) měl pruh přes štít pošikem a za klénot rohy (Arch. Vratislav).

z Přestavlk (u Chrudimi) Matěj Tahlo (1438) měl klénot rohy. (Tamže).

z Přezletic kotouče I, 60.

z Přibyslavě ostrví I, 2.

z Příčiny Zdebor Vlk (1461—1470) měl na štítě příčný pruh a za klénot baziliška (Arch. Teplský a byv. dvorský). Podobně 1506 Jindřich z Př., purkrabě na Boru (Arch. Třebonský). Maloval se týž erb i štít trojdílný, napřed červený, pak modrý a nejzpodnější bílý, přikryvadla červená, modrá, bazilišk zelený (Kolář: zelený a černý — Jak. sb. též Kolář z nějaké sbírky).

z Přichodu Jan Kokot (1357) má za klénot chochol hřebenovitě spořádaný (Arch. Zem. Morav.).

Přichovští z Přichovic měli tři ptačí (husí) hrdla hlavami do rohu obrácené se zl. pysky na červeném štítě, tak, jako i Jan Gutštejn z Otova, *z Trubec a z Tupadl.* (Obr. M. tab. 71, H. IX. tab.) Pečeť Viléma ml. z Př. (1429) popisuje se „vnci combinati, in medio ipsius clypei sculpti“ (Arch. kapit.) též Viléma (1430 — bibl. Praž.) Císař Ferdinand III. vyzdvihuje (1651, 20. prosince) Jana Karla P. do panského stavu, polepšil mu erb takto: Štít na čtvero rozdelený, v 1. poli zlatém práva polovice černého orla, v 2. poli červeném stř. lev kral. Č. v třetím červeném tři husí hrdla (dvě s hlavami nahoru, jedno dolů) ve 4. poli zlatém levá polovice černého orla. Uprostřed pod korunou štítek Rakouského domu a na pruhu písmena zlatá F III, přikryvadla černozlatá a červenobílá, dva korunované helmy, na pravém tři husí hrdla stř. za sebou, hlavy s. červ. (?) zobáky k pravé obracujíce, na levém obrněnec, an meče dobývá (Reg. královská; opis v mus. kr. Č., M. tab. 52). Císař Karel VI. potvrdil (1723, 4. října) týž erb Vilémovi Př. (Český lev má být bez koruny). Když však dán hrabský stav (1759, 24. února) bratřím Janovi Václavovi, Antonínovi Petrovi, a Šťastnému Ladislavovi, měli ti po předcích starodávný prostý erb, totiž tři husí hrdla na štítě, přikryvadla týchž barev a za klénot též hrdla ale vzhůru stojící (Král. reg.).

z Přína Mikuláš (1439) měl na erbu radličku pokosem postavenou a špicí dolů obrácenou.

Bartákové z Přistoupimě měli na štítě dvě plechovnice křížem přeložené a též znamení za klénot. Tak pečetil 1535 Jan B. (arch. mus.) a 1565 Jindřich Drst jinak B. (arch. m. Českého Brodu).

z Příšova Petr (1379, 1382) a Věch (1382, arch. Teplský, Věch i 1409 v univ. kn. Praž.) mají na pečetech jen klénot (rohy), ale Petr (1452) má kromě téhož klenotu štít zhora polovičný.

z Přítoky Jakeš (1402, z Pfaffendorfu) měl na štítě ptáka s prostřeleným krkem. (Arch. Jihlavský.)

z Přivor Ermolaus (1460) a Jindřich Díblíček (1546) měli na štítě čtvernohé zvíře divoké s křídly, snad špatně kresleného gryfa neb bazi-

liška. Malován byl bílý neb bělavý v modrém, přikryvadla týchž barev a klénot páví ocas. (Jak. sb.)

z Přívor Nosalovští měli na modrém štítě tři stříbr. pruhy na příč, přikryvadla týchž barev, nad helmicí nádobu vodové barvy, z níž vynikají tři lile na modrých stoncích. Tak pečetil již 1450 Vaněk z Nosalova, (Arch. Vratislav.) též pečeť tak 1513, 1527, 1542 Václav N. z P. (Arch. bibl. Praž. Roudnický a v Ledči.)

Markéta z *Přívor*, bába Lidmily Klusákové z Řehnic, měla štít zhora polovičný. Tak na náhrobku ve Strenicích.

Krupí *z Probluze* měli pruhy na štítě, dva až tři na příč jako 1532 Jan, 1582 Václav. V aktech býv. dvor. archivu psaných o zaplacení panství Pardubského (1560) jest pečeť Kateřiny z Probluze a na ní za znamení i klénot obraz tetřívka, ale snad je to erb mužův. (Obr. H. V. tab.)

z Prohonic I, 15.

z Prohoře tří noh I, 59.

z Prohoře Hynek starší a synové jeho (1416) měli štít zhora polovičný jsouce strýci pp. z Rabsteina.

z Prochodu (růže) I, 1.

Bzenští *z Prorubě* měli prvotně jen dvě udice na štítě vzhůru postavené a špicemi ven obrácené, jako na pečeti Zdenkově (1460, arch. Třeboň.), později měli na modrém štítě pštrosové péro, po stranách po udici a též péro za klénot. (Kolář z ruk. Vídeňského.) Tak 1613 Věněk a 1704 Jan Šťastný. (Arch. mus. a DZ.)

z Proseči vladyky byli téhož rodu, jako Leskovci, majíce za erbovní znamení dvě vidle křížem přeložené. Drslav (1370) a Jan Hazmuka (1395) mají je jako klénot. (Arch. Želivský a v Jind. Hradci.) Slavek Němec (1395) a Jan Hazmuka (1424) mají je na štítě. (Arch. Rejhradský a Třeboňský). Jan z Proseče spečetil stižný list r. 1415 pečeť, na níž jsou dvoje vidle i na štítě i nad helmou; tato pečeť zdá se, že byla Otíkova. (Obraz pečeti H IV tab. 3 č. 4.)

z Proseči (sl.) Bohuněk má za klénot, jak se zdá, buď dvě ruce nebo dvě medvědí nebo jiného zvířete nohy. Tak na stižném listu r. 1415.

Holakovští *z Proseči* měli na štítě polovici srnce ve skoku, jehož krk jest střelou prostřelen. Tak Jan 1489 v arch. J. Hradce. V Jak. sbírce jest erb *Košetických* *z Proseče* štít polovičný, v pravo červený, v levo bílý, přes něj půl srnce přirozené barvy (bez střely), přikryvadla červená bílá, na točenici dvě křídla barvami shora dolů rozdělená, červená a bílá. (Obraz pečeti H IV tab. 3 č. 6.)

z Proseči Jan má 1586 polovici zvířete ve skoku (arch. v Čes. Brodě), bezpochyby týž jako předešlé.

z Proseči Šimek měl 1531 podobné znamení, jako 1542 Václav Smetana z Pr., totiž hlavu a krk ptačí, z jejichž úst vycházejí plameny (Kolář z arch. v Německém Brodě).

z Prosenic I, 53.

z Prosenic viz *z Dolan.*

z Prostého měli dvě medvědí nohy, drápy vzhůru obrácené, vždy černé, ale barvy štítu jsou rozličné. Ve vývodu Srnickém (opis v Jindř. Hradci a v Paprockého o st. ryt.) jest štít Horčicův z P. modrý, avšak v též vývodu jednou červený, ale ve vývodu Cílovském (Kolář z ruk. Vídeňského) jest štít Kateřiny z P. vdané Záborské zlatý, přikryvadla černá zlatá a klénot též nohy. Tak i na pečeti Vojtěcha H. z P. 1435 (Arch. velk. převorství). Téhož erbu i *Čabužtí z Prostého*, jako 1610 Jiří (Arch. DZ.) a 1631 Jiří Trystram (Arch. mus.), Odchylný erb našel Kolář v Atlantu Voračických a to Evy Malovcové roz. Zálezské z Prostého, totiž štít polovičný, nahoře bílý a dole červený, takže červené pole vniká do bílého dvěma zuby. Viz M tab. 99, 140, 141, též H. IX. tab.

z Prostiboře I, 30.

z Prošovic Vítek (1377) a Jan Hrozek 1466 měli na štítě dva pruhy poškem od pravého koutu. (Arch. bibl. Praž. a arch. zemského v Brně.)

z Prošovic Václav (1537) měl erb, k němuž přijat Kašpar *Zelendář*. Viz ve IV. odd.

z Protivce Jan (1484) měl na štítě dvě střely podle sebe, hrotu vzhůru postavené. (Arch. prelátství Krumlovského.) Tak i *Ojířové z P.* zejména Jan (1501). Barvy bílé na červeném v erbovníku 23. K 4 bibl. Pražské a M. tab. 140. Klénotem červ. křídla rozložitá a na každém střela poškem a pokosem. (Obraz H. VIII. tab.)

z Prudic vladky, též krve jako Mitrovští z Nemyšle, nosili na štítě pruh shora dolů jako 1436 Petr Špetle. (Arch. Třeboň.), 1442 Jindřich (arch. bývalý dvorský) a později *Špetlové z P.* jako 1506 Václav. (Arch. v Jindř. Hradci) Část jich byvší přijata k erbu pp. z Janovic, psala se pak Špetle z Janovic. (Viz I, 5.)

z Průhonic (z Říčan) II, 5.

z Průhonic Zdislav Koblich, odjinud *z Počernic* (1323) měl štít trojdílný, takže vrchní dvě pole jdouce podle hlavy štítu, ani nezabíraly jeho polovice. (Arch. bibl. Praž.)

z Průchodu I, 1.

Fremdárové z Pruku měli týž erb jako rytíři z Trautenberka. Obojí přišli sem z Bavor. Pečeti 1388, 1389 atd. v Mnichově.

ze Psář erbu kola I, 32, avšak Prokop Majnuš ze P. (1450) pečetí kotoncem. (Arch. Třeboň.) A Přibík z Býšova a ze P. (1494) má na pečeti pilu, jako mívají dřevaři v lese. (Frant. museum v Brně.)

ze Pšovlk Kunrat (1370, však nápis na pečeti de Circhaw) má na štítě pruh poškem a na něm tři znamení jako jetelové lístky, avšak bez stonků. (Arch. Plzenský.)

ze Pšovlk Bušek Dlask (1426, 1431) má za klénot tři kyty na dlouhých stoncích. (Arch. bibl. Praž.)

Klenovští ze Ptení měli na modrém štítě černého kozla ležícího se zlatými rohy a kopyty, přikryvadla týchž barev, za klénot půl téhož kozla

ve skoku. (Rkp. bibl. Praž. XVII., D 34 a Jak. sb. Viz i Soupis Benešovská na str. 278.)

z Pucbachu Hanušek (1449) měl na štítě horní část věže se stínkami a oknem. (Arch. Dráždanský.)

z Pulic a z Perknova Jan (1442) měl na štítě křídlo a tak i klénot. (Arch. býv. dvorský.)

z Pusté Dobré viz z Ejzíře.

Puš Goclin a v Kolíně (1334) měl na štítě bylinu s pěti listy a třemi kořeny (?) (Arch. Orlický). Podobný 1541 Jindřich z Vilémovce.

Puš z Malotic Martin (1396) měl za klénot křídlo a na něm hrábě vzhůru postavené. (Arch. Vratislav.)

z Pušperka I, 24.

z Pyšel brána I, 29

z Pýškova v. z Pištkova.

Rabicárové z Rabic byli v Čechách již r. 1409, držíce Litvínov. Na jejich štítu byl pruh na příč a kuželovitý klobouk nad helmem. Tak na pečetech Zikmundových l. 1635 a 1640.

z Rabšteina pluhu I, 45.

z Rabšteina tří noh I, 59.

z Rabšteina měli prvotně štít zhora polovičný a jak se zdá z polovice zlatý, z polovice stříbrný. Jen polovičným pečetí 1360 Jindřich (Arch. Drážd.), 1372 týž, syn Filipův (Bibl. Praž.), 1411 Petr (Arch. kap. Praž.), 1446—1456 Jan (Arch. Třeb.), 1487 Humprecht (Arch. bibl. Praž.). Na pečeti Janově (1440, v Jind. Hradci) drží dotčený štít nahá panna s točenicí na hlavě a dlouhými rulíky, vynikajíc nad štít polovicí těla. V paláci Píseckém má „pan z Rabsstyna“ (1479) štít na čtvero rozdelený, první a čtvrté pole bílé, druhé a třetí na zlaté a stříbrné rozdelené.

Bedřich král Římský polepšil (1452, 20. března) Prokopovi z Rabšteina erb tak, aby měl na helmici korunu a na štítě přidal v červeném poli lva z polovice (horní) zlatého a bílého. (Chmel Mater. II, 1.) Od té doby míval Prokop štít na čtvero křížem rozdelený, v 1. a 4. poli lva, v 2. a 3. starý erb. Tak pečetil l. 1459 (Arch. býv. dvorský), ale t. r. také pečetil s pannou, ana drží štít se lvem. (Arch. Svatováclavský.) Jindřich 1469 na Osce a 1491 na Prachaticích pečetil jen se lvem. (Arch. Dráždán. a Třeb.) Jan z Rabšteina, probošt Vyšehradský, měl na pečeti r. 1463 štít na čtvero rozdelený, v 1. a 4. poli klíče křížem přeložené, v 2. lva a v třetím starý erb. (Arch. Želivský) a l. 1468 zase nakreslený štít polovičný, v němž byly klíče ve vrchním poli a ve spodním starý erb. Jinde zase (1470) měl týž štít a nad helmem korunu s křidlem. (Rukopisy v Drkolnech.) Jan Hostounský z R. (1528) pečetil štítem, jak jej polepšil král Bedřich, ale do pravé polovice starého erbu dal si pluh, jakoby pocházel též od Pluhův. (Viz I, 45.) Konečně se nachází týž štít (avšak bez pluhu) v Atlantu Voračických, ale v starém erbu jest pravé pole zlaté a levé červené a má to býti erb Václava

z Rabšteina. (Takový na jeho pečeti l. 1549 v arch. min.vnitra.) Obraz Loských z Rabšteina H. XIII. tab.

z Rabšteina Hanuš (1415, 1419 v okolí Duchcovském) měl havrana na štíť. (Arch. Drážďanský.)

z Račina Jan Lukava (1453) měl na štíť dva pruhы příčné, jeden po vrchu a druhý prostředkem (Arch. Plzenský), avšak Příbram (1460), Vilém (1466, Arch. Plzenský) a Jan Pšenička (1483, arch. města Brna) měli široký pruh příčný, středem jdoucí. Tak i *Račinové z R.* měli v 16. st. bílý pruh příčný v černém, za klénot rohy, pravý dole černý, nahoře bílý, levý obráceně. (Erbovník v Dírném a Salmovský v knih. Praž.) Souhlasí i Jak. sb., jen že u rohů je rozdělení barev jako ve štíť, totiž u každého z obou rohů bílá a černá barva, jedna nad druhou a z každé barvy vynikají ostny téže barvy, s čímž souhlasí klénot Kryštofa z R. (1556, arch. Třeb.), podobající se jelením rohům. Tak i M. tab. 19. Podobněž na pečeti Bedřicha Račína sed. na Arnsdorfu (1543, Arch. min. vnitra). V Atlantu Voračických jest na štítu Kryštofově černý pruh a ostatek bílé. (Obr. H. VIII. tab.)

z Račiněsi vladyky měli lva vzhůru ve skoku jako z Cítova a ze Chlumu. Tak 1356 Záviše, kanovník Pražský, 1413 a 1428 Jan (Arch. kap. Drážď.), 1456 Václav (Arch. Třebonský). Potomci *Nedvědičtí z R.* (Obraz pečeti H. VIII. tab.)

Radečtí z Radče měli štit polovičný, v pravo červený, v levo modrý a přes oboje bílá radlička pošikem, tak že je lopatka ke spodu obrácená. Tak v majestátu pozdějším a ve vývodu jich v arch. mus., kdež přidán klénot, tři péra pštrosí červené, železné barvy a modré. V Jak. sb. jest lopata obrácena k pravému rohu (barvy štítu souhlasí), radlička jest přirozené barvy, přikryvadla modrá a zlatá, pera tři červené, bílé a modré. Na křtitelnici v Chomuticích jest štit křížem na čtvero rozdělený, v 1. a 4. poli radlička lopatkou k pravému rohu obrácená, v ostatních polích plechovnice snad erb matčin (Viz i Pam. arch. II, 285.) Jest to tuším erb Václava z R. kanovníka Pražského (1379—1417, viz Tomkovy Děj. Prahy V, 127). Když byl Václav Leopold R. z R. povýšen do stavu hrabského (1763, 27. září), rozhojněn erb jeho takto: Korunovaný štit v pravo červený, v levo modrý, přes oboje pošikem radlička (Grabschaufel) hnědé barvy, avšak na konci bílým okovaná, přikryvadla modrá zlatá, tři péra červ. bílé modré. Štit drží dva obrnění mužové, majice v druhé ruce oštěp a na helmicích tři červená péra. (Reg. král.) V Jak. sb. přidávaji se ke kopím zlaté třapce. Viz i Miltnerovy Privatmünzen a M. tab. 52, 72. Obraz erbu H, V. 324, 325, a tab. a náhrobku H V, 126.

Předborové z Radejšina neb Raděšina měli na štíť vola stojícího, jako 1456 Petr, 1461 Jan, 1477 Oldřich a 1513 Jan. (Arch. Třebonský, Orlický a horní v Kutné hoře. Obraz H., IX. tab.)

z Radenína Piškové měli tři nohy brněné na štíť a křídlo za klénot, jako 1388 Jakub z Písku, 1436 Vaněk z Hradenína a 1459 Zikmund P. z Radenína.

z Radešova Jan Haugvic (1436, Arch. Český, III, 513) měl na štíť beraní hlavu.

z Radhostovič neb z Radostovic pečetili majíce kytu a ptáka za klénot, jako 1382–1396 Jan, 1389 Ozana a 1382–1396 Jindřich. (Arch. Třebonský a Hradecký). Ale Jindřich měl na štíť ptáka stojícího na koruně (?) a za ním kytu (1401, 1402, arch. Třebonský a býv. dvorský).

z Radice berana, I, 29.

z Radice Václav starší *Holub*, úředník na Orlíce (1591, Arch. Třebonský), měl na štíť pruh na příč, ale u téhož (1606) našel Kolář v arch. mus. štit se psem rovně stojícim prostředkem štítu hoř. polovice a klénot tři pštrosová péra. V Jakub. sb. jest načrtnut erb takový, jako býval u nobilitovaných rodin, totiž štit s čarami obloukovitými od svrchu štítu ke stranám jdoucími na tři pole rozdelený; v horních dvou modrých jsou zlaté zářící hvězdy, v dolním zlatém a z pahrbku zlatého vyniká orlice modrá, jež má na prsou bílý půlměsíc (vlastně pružinu).

z Radikovic Mikeš (1450) měl na štíť půlměsíc rohama vzhůru. (Kolář z arch. Třeboň.)

z Radimovic Mrakeš (1432) měl tři příčné pruhy na štíť. (Arch. Třebonský.)

z Radkova Bohuněk (1366) měl za klénot postavu na loďce veslující (Arch. Hradecký) jako vl. z Milčic.

z Radkovic Bohuněk (1365) měl na štíť tři ryby hlavami spojené s ocasy ke koutům obrácenými (Arch. velk. převorství), jako Kosořové z Nihošovic. (Obr. pečeti H., VII. tab.)

Dvořectí z Radkovic měli na štíť koule, v hoř. pravém a levém koutě (ostatek uražen) a jako klénot kolo. Tak Václav (1539, v arch. musejmém).

David Racký z Radkovic (1613) měl dvojitý kříž pravoslavný. (Kolář z arch. Třeboňského.)

Radkovič z Radkovic, I, 47.

z Radomilič Albera (1386) měl tři hlavy lidské pod židovským kloboukem (Arch. Budějovský) jako vl. z Truskovic.

z Radonic kola, I, 32.

z Radonic Čáp (bez křestního jména), purkrabě na Tiché (1471–1478), měl v erbu čápa a střelu skrze něho. (Světeckého Paměti I, 192 v arch. Třebonském.) Na pečeti jeho v témž arch. vyniká střela hrotem nad zády a druhý konec jde do pravého dolního kouta.

z Radostova Matěj (1448) jinak z *Vlčnova*, měl na štíť i jako klénot dvě udice vzhůru vedle sebe stojící. (Arch. Želivský.)

z Radošovič, viz z Radhostovic.

z Radovesic Oldřich (1340) jinak ze *Žitenic* měl na štíť žernov. (Arch. velkého převorství.)

z Radovesic Kunrát (1349) měl za klénot koulovitý klobouk nahoře vykrojený. (Arch. kl. Oseckého.)

z Radovesic Jan (1402) měl na erbu kotvici. (Arch. kapit. Praž.)

z Radovesic Petr (1415) má za klénot křídlo (Arch. Třebonský), ale l. 1418 týž klénot a štít zhora polovičný. (Arch. Dráždanský.)

Libákové z Radovesic měli na štítě dvě rostliny rovné vedle sebe. Tak 1513 Matěj v arch. Kutnohorském (odd. horní). Jiný erb M., tab. 137.

Albrecht Šitka *z Radovesic* (1555) měl štít pošikem polovičný, ve zpodní polovici dva pruhы a do horní vnikají jako dvě kladiva. (Kolář z arch. Třebonského.) Král má ještě jeden erb v H., XII. tab.

z Raduně (Radujně) Vaněk Polštář, syn Ondřejův (1446), má štít zhora polovičný, v pravém poli psa neb vlka a levé mřežované. (Sbírka pečetí v arch. Roudnickém.)

Jenšikové z Radanova měli bílého čápa na červeném štítě (Erbovník v Dírném).

z Rajova Racek (1479 úředník na Eschelkammu) měl na štítě pelikána a téhož za klénot. (Říšský arch. Mnichov.)

z Rakova kotouče, I, 60.

z Rakové Jan (1415) měl štít shora polovičný. (Arch. kapituly Pražské.)

z Rakové Oldřich (1456) měl na štítě klín od vrchu špicí dolů jdoucí a po stranách do vnitřku prohnutý, za klénot rohy. (Arch. Třebonský.)

z Rakovic měli obyčejně na štítě čtyři, druhdy tři pruhы příčné. Jako klénot vyskytuje se toulec rozmanité podoby a v něm střely nastrkané. Tak 1419 Jan Jezovec *z Rakovic*, 1446 Markvart, odjinud *z Čimelic*, 1457 týž, 1479—1484 týž. (Arch. velkého převorství, Třebonský a Hradecký.)

z Rankova mnicha, I, 39.

Býchorští z Raškovic měli na štítě lilii; tak 1543 Mikuláš. (Bibl. Pražská.)

z Rataj (u Bechyně) dvě křidla. Obraz pečeti H., VIII., erbu H., XII. tab.

Štylfrydové z Ratěnic pocházeli z Ratěnic v býv. Kouřimsku, kde seděli 1410 a 1450 Pertolt a 1440—1448 Jiřík. Podle domyslu byl tento syn onoho a slove v l. 1472 George Stillefrede jako pán statku Neurode, jejž vyženil slouže knížatům z Minstrberka. Potomci dosáhli l. 1662 pan ského stavu v kr. Č. Žijí, tuším, podnes. Prvotní jejich erb byl tento:

Štít pošikem polovičný, horní pole zlaté, zpodní černé, přikryvadla těch obou barev, z koruny vynikají dva rohy barvami na příč dělené, zlatý černý a černý zlatý a mezi nimi pět korouhvíček s zlatými kopími a tak zbarvenými jako štít, dvě k pravé a tři k levé obrácené. Při pozdějších povýšených polepšen jich erb mnohonásobně a jejich prvotní štít stal se štítkem. (M., tab. 118, 119, K B., tab. 108, B., tab. 45, 46. Podrobné dějiny vyšly tiskem.)

z Ratiboře, viz ze Hrádku a ze Chcebuze.

z Ratibořic lilie, I, 56.

z Ratibořic Vaněk (1388) vlastně ze Žampachu řečený, měl za erbovní znamení loveckou trubku. (Lib. erect.)

Raussensgruner, příjmení starožitné rodiny v Loketsku, která měla na štítě štíku hlavou vzhůru. Tak 1345 Pertolt R., farář v Plané (Arch. Drážďan.), 1388 Jindřich (Arch. říš. Mnichov.) a 1451 Jan (Arch. křižovníků.)

z Řebříka pol. orlice, I, 27.

z Řeče, viz *z Řetče*.

z Řečice, růže, I, 1.

z Řečice Oldřich (1402) před tím z Bozděchova řečený, měl za klénot mnicha. (Arch. Hradecký.)

z Ředhoště sekyrek, I, 37.

z Ředhoště Jan (1408—1420) měl na štítě dvě čáry na způsob cimbuří pokosem (od pravé k levé nahoru) položené. (Arch. Drážďanský.)

Malobratřičtí z Řehce měli na štítě plechovnici. Tak 1560 Kateřina. (Arch. býv. dvorský.)

Vančurové z Řehnic měli štít modrý, na něm dvoje zlaté rohy jelení každý o pěti parozích; na jich spojení stojí divý muž (nahý) maje hlavu a pásy ovázané zelením a zelený věnec, v pravé ruce drží roh a levou se o bok opíráje, přikryvadla modrá zlatá a klénot tak, jako na štítě. (Majestát 1731, 8. února v reg. král. Paprocký o st. ryt 196. Jak. sb. Obraz M., tab. 33 a H., X. tab.)

z Reicenšlägu Jan Bojgár (1469) měl dva oštěpy nad helmicí. (Arch. Třebonský.)

z Reicenšteina žijící posud v Bavořích přišli do Čech ve 14. století. Erb jich byl štít červený, na něm poškem od pravého koutu dolů bílý pruh, přikryvadla týchž barev, klénot dvě křídla týchž barev, ale pruhy do vnitřku nahoru z obou stran natažené. (Jak. sb.) Tak 1468 Jiří a 1591 Volf. (Arch. křižov. a Třebonský. Obraz erbu H., IX tab.)

Reichové z Vínik neb i *z Reichu* řečení, měli na červeném štítě černou orlici z 7 bílých oblaků vynikající, přikryvadla černá červená, klénot rohy, pravý červený, levý černý. (Paprocký o st. ryt. 254, Jak. sbírka.)

v. Reisach. Otík mladší z Chrastu a na Všerubech pečetil l. 1401 pečetí, na níž jest sice jeho rodný štít, ale nápis † s- do(mini). vo(n). reisach (překlad chrastu? Arch. Teplický.)

v. Reisen v Sasku měli kruh a okolo věnec zářící; z vnitřního kruhu vynikala tři úzká ramena s prsty (neb kytami, jako 1387—1391 Tym a 1393 Bedřich seděním na Litvinově. (Arch. Drážďanský.)

z Reitenbachu Kunrát (1404—1410), držitel Kraslic, měl týž štít, jako Hozlaurové. (Arch. Svatováclavský a Drážďanský.)

z Rejšic Jetřich (1488) seděním na Vrbici, měl pruh podle vrchu štítu (Arch. bibl. Praž.)

z Řeneč pruhu, I, 49.

z Řepan Odolen, (1376) měl za klénot kytu. (Arch. bibl. Praž.)